

Voss herad

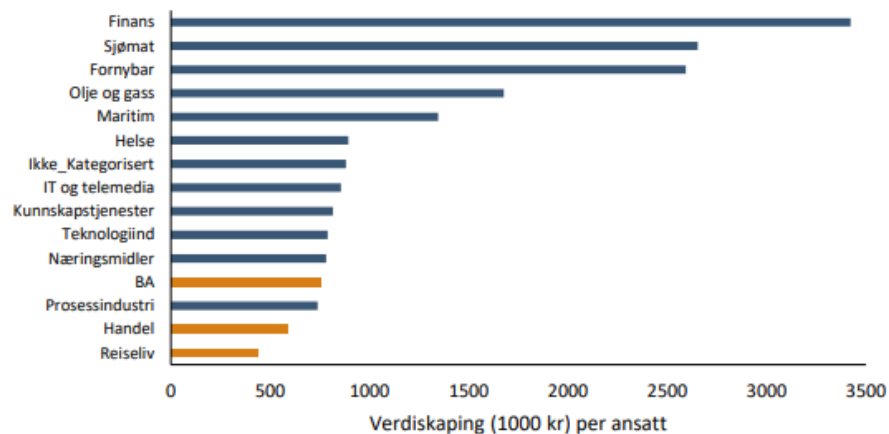
Næringsplan og næringsarbeid

Disposisjon

- Kort repetisjon bakgrunn
- Overordna problemstillingar
- Samhandling Voss herad og næringslivet
- Konkrete mål og temaområde
- Voss i vekst

Kva veit me konkret om Voss?

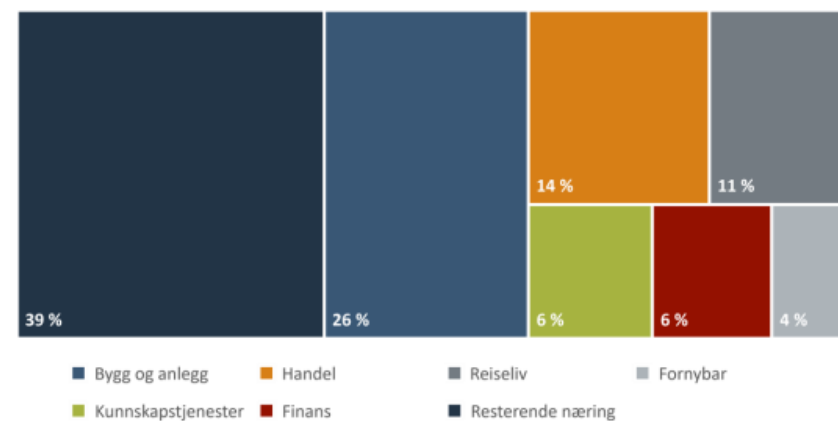
Beregnet produktivitet i ulike næringer. Gjennomsnittlig for hele landet. Målt i verdiskaping per ansatt for 2019. Kilde: Menon Economics

Næringslivet i Voss er mangfoldig, men tre næringer dominerer

- Det tre store:
  - Bygg og anlegg
  - Handel
  - Reiseliv
- BA-næringen og reiseliv vokser

Fordeling av verdiskaping i 2019 etter næring. Kilde: Menon Economics.

Tre hovudfunn i Menonrapporten

Voss herad mangler en (tydelig) strategi for næringsarbeidet

Voss bør utnytte situasjonen hvor flere fremover trolig vil arbeide mer fra hytta og mer fra hjemmekontor

Næringslivet i Voss må samles

Kva seier NAV-analysen?

- Me er større på helse og sosialtenester, industri og bygg og anlegg (2019 SSB)
- Bedriftsundersøkinga avslører pessimisme
- 25% av dei sysselsette i Voss og Hardanger skal snart erstattast
- Innan helse- og sosialtenester skal 804 over i pensjonistrekene dei neste fem åra
- Det er netto utpendling frå våre kommunar.
- Konklusjon – me har eit rekrutteringsproblem!

Der ingen skulle tru at nokon har råd til å bu.

Voss herad

Verken Voss herad eller næringslivet veit korleis me i fellesskap skal jobba for å styrka næringslivet i vår region!

Rollefordeling

Voss herad

*Det handlar ikkje
om arbeidsplassar,
men om å få folk til
jobbane!*

Rekruttering

Voss herad

*Me kan berre gløyma å
rekruttera folk til
heradet vårt, om ikkje
me gjer noko radikalt
med bustadmarknaden!*

Bustadstrategi

Voss herad

*Heradet må opptre med
eit næringsperspektiv,
og næringslivet må
samla seg!*

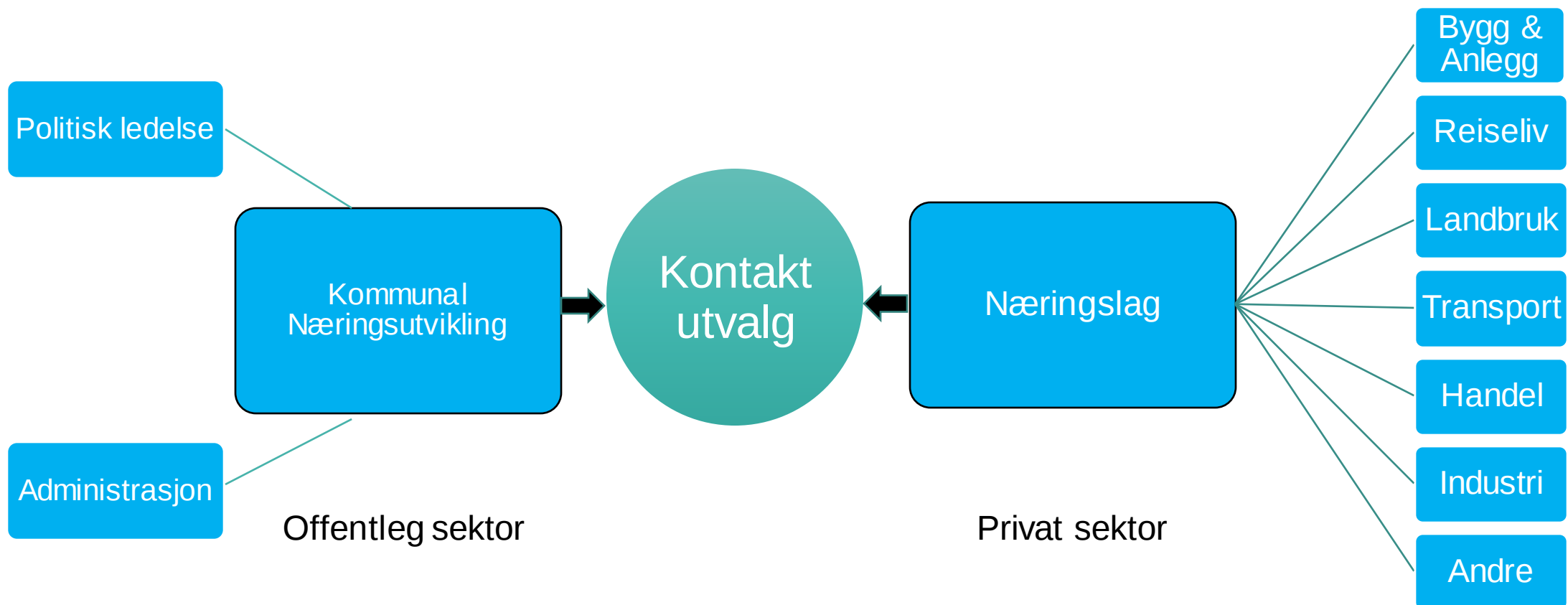
Saman for Voss

Voss herad

Få kommunar har eit like stort potensial for å lukkast med næringsutviklinga som me har på Voss!

Forslag til ein basis modell for samarbeid

Bustadstrategi

- Arealforvaltning
- Nye område, med særleg vekt på fyrstegongs etableringar
- Heradet som utviklingsaktør i samspel med private aktørar

Voss herad som næringsvenleg kommune

- Styrka næringsarbeidet
- Få på plass næringssjef
- Samla oppgåver og kompetanse
- Sjå areal og næringsutvikling i samanheng
- Spissa våre satsinga gjennom kraftfondet

Potensiale for Voss

- Eksisterande næringar – utvikla desse
  - Reiselivsstrategi
  - Styrka landbruk, bygg og anlegg, transport og handel
- Nye næringar
  - Det grønne skifte
  - Bioklynge Voss
  - ...

Kva treng næringslivet frå heradet?

Etablert næringslivet ønskjer:

- Rask kommunal sakshandsaming i saker som angår sine bedrifter, som i samband med regulerings- og byggjesaker
  - Reguleringsplanar som er tilpassa behovet til næringslivet
  - Tilrettelegging og utvikling av næringsareal,
  - Forbetring av infrastruktur og transportløyningar
  - At kommuneorganisasjonen har god forståing for behova til næringslivet
- Gründerar ønskjer:
- «Éi dør» inn til lokalt hjelpeapparat med låg terskel og lett tilgang til basisinformasjon
  - Å verta tatt på alvor og møtt med respekt
  - Å få konkret bistand i samband med finansiering
  - Å bli kopla til «riktig» nettverk og kompetanse

Heradet si rolle

- Næringsutviklingsarbeid som ein del av samfunnsplanlegginga
- Utvikla og halda fast på ein langsiktig strategi for næringsutvikling
- Ha ein brei innfallsvinkel til næringsutviklingsarbeidet på tvers av kommunale sektorar
- Halda seg orientert om drifta til verksemdene i heradet og utfordringane deira
- Ta utgangspunkt i eigen kommune sine geografiske og næringsmessige fortrinn og utfordringar
- Driva ei aktiv arealforvaltning av heradet sine eigedommar
- Orientera om endringar i reglar og forskrifter som kjem (i samband med det grønne skiftet)
- Meir strategisk bruk av Kraftfondet

Klare overordna mål for å gje retning

- Ein aktiv næringspolitikk og næringsavdeling
- Kontinuerleg samhandling med næringslivet
- Målretta tiltak og strategisk støtte i tråd med samfunnsplan og næringsplan
- Som fundament – ei berekraftig utvikling i tråd med FN sine berekraftsmål og vår eigen klimaplan

- Me skal utvikla eksisterande næringsliv og få nye bein å stå på!

Voss herad

VOSS I VEKST

- KORT FORTALT

VOS2⁺
bygget for alle

KVIFOR?

I 2020 kom det ein rapport frå NOU som viser til at det som følgje av samfunnsutviklinga vil vera eit kontinuerleg behov for kompetansebygging framover. Slik det ser ut nå så vil Voss ha store utfordringar med å få **nok folk** med **rett kompetanse** i framtida. Me treng ein ny distriktspolitikk og bør tenkja nytt for å skapa berekraftige samfunn i distrikta som kan handtera demografiutfordringane.

SAMLAMÅL

HOVUDMÅL

Arbeidslivet på Voss må ha tilgang på **nok** og **rett** kompetanse. Målet med temaplanen er å finna ut **kva** som må til og **korleis** me skal sikra dette.

DELMÅL 1

Voss herad treng å utnytta dei ressursane me har. Som eit delmål skal planen klargjera korleis me sikrar at folk **gjennomfører** utdanningsløpet, og at dei som står utanfor arbeidslivet **kjem seg inn**.

DELMÅL 2

Det andre delmålet er å rusta oss for eit **arbeids- og næringsliv i endring**.

DELMÅL 3

Kultur – og fritidstilbod kan trekkja folk med høgare kompetanse. **Korleis** kan me best mogleg **utnytta potensialet** som ligg her?

Temaplanen skal:

1) testa og svara på eit sett hypotesar og påstandar om utfordringar og løysingar, gjennom medverknad frå offentleg sektor, næringslivet og frivillig lagsliv

2) sikra at me veit korleis me skal skaffa nok og rett kompetanse til Voss, som inneber at Voss skal vera ein attraktiv stad å bu og jobba i eit moderne perspektiv

3) tilby ei verktøykasse med strategiar og tiltak for å møte utfordringane

MEDVERKNAD

KVA SKAL VOSS HERAD SATSA SPESIELT PÅ?

01

KOMPETANSE

- Sosial berekraft
- Behalda og rekruttera
- Utdanning
- Tverrsektoriell utvikling og samarbeid

02

FRAMTIDIG ARBEIDSLIV

- Fleksible arbeidsplassar
- «Sårbare» yrker
- Bustadmarknaden
- Rettleiing og opplæring innan digitale løysingar
- Infrastruktur

03

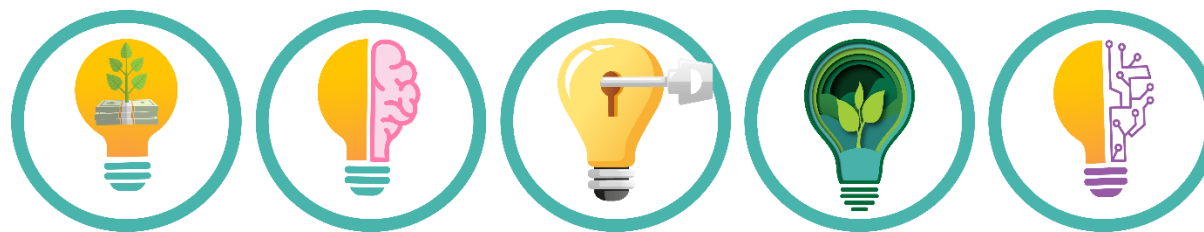
KULTUR - OG FRITIDSTILBOD

- Samarbeid
- Utvikling og innovasjon
- Tilbod me manglar
- Stønad
- Miljømessig berekraft o Ivareta natur og miljø/det grønne skiftet

VERKTØYKASSE

HØYRING

- Vil du bidra?
  - Følg med på Voss herad sin nettside og Voss herad sin side på Facebook

